

Obsah

K českému překladu	19
FORMÁLNÍ A TRANSCENDENTÁLNÍ LOGIKA	
ÚVOD	23
PŘÍPRAVNÉ ÚVAHY	
§ 1. Východisko od významů slova logos: mluvení, myšlení, myšlené	37
§ 2. Idealita jazykového. Vyloučení příslušných problémů	38
§ 3. Jazyk jako výraz „myšlení“. Myšlení v nejširším smyslu jako prožitek konstituující smysl	40
§ 4. Problém vymezení podstaty „myšlení“ způsobilého k významové funkci	43
§ 5. Předběžné vymezení logiky jako apriorní teorie vědy	43
§ 6. Formální povaha logiky. Formální a kontingentní apriori	46
§ 7. Normativní a praktická funkce logiky	47
§ 8. Dvojstrannost logiky; subjektivní a objektivní směr její tematiky	49
§ 9. Bezprostřední tematika „objektivních“ či „pozitivních“ věd. Idea dvojstranných věd	51
§ 10. Historická psychologie a subjektivně zaměřená tematika věd	53
§ 11. Tematické tendence tradiční logiky	55
a) Logika ve svém původním zaměření na objektivní teoretické myšlenkové útvary	55
b) Orientace logiky na pravdu, a tím podmíněná subjektivní reflexe na náhled	57
c) Výsledek: hybridní povaha historické logiky jakožto teoretické a normativně-praktické disciplíny	59

PRVNÍ ODDÍL

STRUKTURY A POLE OBJEKTIVNÍ FORMÁLNÍ LOGIKY

A. Cesta od tradice k plné ideji formální logiky

1. kapitola. *Formální logika jako apofantická analytika*

- § 12. Odhalení ideje čisté formy soudu 65
- § 13. Čistá morfologie soudů jako první formálnělogická disciplína 66
 - a) Idea morfologie 66
 - b) Obecnost formy soudů; základní formy a jejich obměny 67
 - c) Pojem operace jako vůdčí pojem zkoumání forem 68
- § 14. Konsenkvenciální logika (logika nekontradikčnosti) jako druhý stupeň formální logiky 69
- § 15. Pravdivostní logika a konsekvenční logika 71
- § 16. Rozdíly evidence zakládající rozlišení stupňů apofantiky. Evidence jasnosti a evidence zřetelnosti 72
 - a) Způsoby uskutečnění soudu. Zřetelnost a konfuznost 72
 - b) Zřetelnost a jasnost 75
 - c) Jasnost držení věcí samých a jasnost anticipace 76
- § 17. Podstatný rod „zřetelný soud“ jako téma „čisté analytiky“ 77
- § 18. Základní otázka čisté analytiky 78
- § 19. Čistá analytika jako základ formální logiky pravdivosti. Nekontradikčnost jako podmínka možné pravdivosti 79
- § 20. Logické principy a jejich analoga v čisté analytice 81
- § 21. Evidence v krytí „téhož“ konfuzního a zřetelného soudu. Nejširší pojem soudu 83
- § 22. Pojmem vymezujícím oblast apofantické morfologie jakožto čistě logické gramatiky je soud v nejširším smyslu 84

2. kapitola. *Formální apofantika, formální matematika*

- § 23. Vnitřní jednota tradiční logiky a problém jejího postavení ve vztahu k formální matematice 86
 - a) Pojmová samostatnost tradiční logiky jakožto apofantické analytiky 86

§ 5. Autonomní funkční jednotka samostatné apofansis. Rozlišení celkovostních forem spojení na kopulaci a konjunkci	291
§ 6. Přejchod do nejširší kategoriální sféry	292
a) Univerzalita rozlišených forem spojení	292
b) Rozšíření rozlišení souvisejících s členěním na celkovou kategoriální sféru	293
c) Rozšířený kategoriální pojem věty oproti pojmu věty staré apofantické analytiky	293
§ 7. Syntaktické formy, syntaktické látky, syntaxe	294
§ 8. Syntagma a člen. Samostatné soudy jako syntagmata, stejně tak i soudy v rozšířeném smyslu	296
§ 9. „Obsah soudu“ jako syntaktická látka soudu pojatého jako syntagma	296
§ 10. Stupně syntaktického zformování	298
§ 11. Nesyntaktické formy a látky – vykázané uvnitř čistých syntaktických látek	298
§ 12. Jádrový útvar s jádrovou látkou a jádrovou formou	299
§ 13. Preferování substantivní kategorie. Substantivizace	300
§ 14. Přejchod ke komplexním konstrukcím	301
§ 15. Pojem „termín“ v tradiční formální logice	301

Příloha II

K FENOMENOLOGICKÉ KONSTITUCI SOUDU. PŮVODNĚ AKTIVNÍ SOUZENÍ A JEHO SEKUNDÁRNÍ MODIFIKACE

§ 1. Aktivní souzení jakožto samoutvářející souzení oproti jeho sekundárním modifikacím	303
§ 2. Z obecné teorie intencionality	304
a) Původní vědomí a intencionální modifikace. Statický intencionální výklad. Výklad „mínění“ a míněného „samého“. Rozmanitost možných způsobů vědomí téhož	304
b) Intencionální výklad geneze. Genetická i statická původnost zkušenostního způsobu danosti. „Původní	

založení“ „apercepce“ pro každou kategorii předmětu	306
c) Časová forma intencionální geneze a její konstituce. Retencionální obměna. Sedimentace v podkladu jakožto tom, co není zřetelně vyzdviženo (bytí nevědomým)	307
§ 3. Neoriginální způsoby danosti soudu	309
a) Retencionální forma jakožto o sobě první forma „sekundární smyslovosti“. Živoucím způsobem se proměňující konstituce vícečlenného soudu	309
b) Pasivní znovuvzpomínka a její konstitutivní výkon pro soud jako trvajícím jednotu	310
c) Vynoření se ve formě aperceptivního nápadu je analogon vynoření se ve formě pasivní znovuvzpomínky	311
§ 4. Podstatné možnosti aktivace pasivních způsobů danosti	312
§ 5. Základní formy původně vytvářejícího souzení a souzení vůbec	313
§ 6. O nezřetelném řečovém souzení a jeho funkci	314
§ 7. Přednost konfuznosti spjaté s retencí a se znovuvzpomínkou oproti konfuznosti aperceptivní: sekundární evidence v konfuznosti	316

Příloha III

K IDEJI „LOGIKY POUHÉ NEKONTRADIKČNOSTI“ NEBO „LOGIKY POUHÉ KONSEKVENCE“

§ 1. Cíl formální nekontradikčnosti a formální konsekvence. Širší a užší pojetí těchto pojmů	318
§ 2. Zpětný vztah systematické a radikální výstavby čisté analytiky k nauce o syntaxích	321
§ 3. Charakteristika analytických soudů jako soudů pouze „poznání ujasňujících“ a jako „tautologií“	324
§ 4. Poznámky o tautologii ve smyslu logistiky – od O. Beckera (K § 14–18 hlavního textu)	325

b) Vynoření ideje rozšířené analytiky, Leibnizovy „ <i>mathesis universalis</i> “ a metodicko-technické sjednocení tradiční sylogistiky a formální matematiky	87
§ 24. Nový problém formální ontologie. Charakteristika tradiční formální matematiky jako formální ontologie	89
§ 25. Tematická rozdílnost a přece věcná sounáležitost formální apofantiky a formální ontologie	91
§ 26. Historické důvody zakrytí problému jednoty formální apofantiky a formální matematiky	92
a) Nedostatek pojmu čisté prázdné formy	92
b) Nedostatek poznání ideality apofantických útvarů	93
c) Další důvody, zejména pak nedostatek pravého zkoumání původu	95
d) Poznámka o Bolzanově stanovisku k ideji formální ontologie	96
§ 27. Zavedení ideje formální ontologie v <i>Logických zkoumáních</i>	97
a) První konstitutivní zkoumání kategoriálních předmětností ve <i>Filosofii aritmetiky</i>	98
b) Cesta <i>Prolegomen</i> od formální apofantiky k formální ontologii	99
3. kapitola. <i>Teorie deduktivních systémů a teorie multiplicity</i>	
§ 28. Nejvyšší stupeň formální logiky: teorie deduktivních systémů či teorie multiplicity	101
§ 29. Formalizující redukce nomologických věd a nauka o multiplicitě	103
§ 30. Nauka o multiplicitě počínaje Riemannem	104
§ 31. Pregnantní pojem multiplicity nebo „deduktivního“, „nomologického“ systému vyjasněný pojmem „definitnosti“	105
§ 32. Nejvyšší idea nauky o multiplicitě jakožto univerzální nomologické vědy o formách multiplicit	107
§ 33. Skutečná formální matematika a matematika herních pravidel	108

§ 34. Úplná formální matematika je identická s úplnou logickou analytikou	109
§ 35. Proč se v oblasti <i>mathesis universalis</i> jakožto univerzální analytiky mohou stát tematickými pouze deduktivní formy teorií	110
a) Pouze deduktivní teorie má systémovou formu čistě analytickou	110
b) Položení otázky: kdy má nějaký systém vět systémovou formu, která může být analyticky charakterizována	112
§ 36. Ohlédnutí zpět a předznačení dalších úkolů	113

B. Fenomenologické objasnění dvoustrannosti formální logiky jako formální apofantiky a formální ontologie

4. kapitola. *Zaměření na předměty a zaměření na soudy*

§ 37. Otázka vztahu formální apofantiky a formální ontologie; nedostatečnost dosavadních ujasnění	115
§ 38. Předměty soudů jako takové a syntaktické útvary	116
§ 39. Rozšíření pojmu soudu na všechny výtvoř syntaktických akcí	117
§ 40. Formální analytika jako myšlenková hra a logická analytika. Vztah k možné aplikaci patří k logickému smyslu formální mathesis	118
§ 41. Rozdíl mezi apofantickým a ontologickým postojem a úkol jeho objasnění	119
§ 42. Řešení tohoto úkolu	120
a) Souzení není zaměřeno na soud, nýbrž na tematickou předmětnost	120
b) Identita tematického předmětu v proměně syntaktických operací	121
c) Typika syntaktických forem předmětů jako typika modů „něčeho“	122
d) Dvojí funkce syntaktických operací	123
e) Souvislost souzení v jednotě určující se substrátové předmětnosti. Konstituce jejího určujícího „pojmu“	124

f) Kategoriální útvary vznikající v aktivitě určování jakožto habituální a intersubjektivní vlastnictví	125
g) Srovnání předmětnosti dané myšlení již předem a kategoriální předmětnosti myšlení – osvětleno na příkladu přírody	126
§ 43. Analytika jako formální teorie vědy je formální ontologií a jako taková je zaměřena předmětně	127
§ 44. Obrat od analytiky jako formální ontologie k analytice jako formální apofantice	128
a) Změna tematického zaměření od předmětných oborů k soudům ve smyslu logiky	128
b) Fenomenologické osvětlení této změny postoje	129
α) Zaměření toho, kdo soudí naivně a bezprostředně	129
β) V kritickém postoji toho, kdo chce poznávat, se odlišuje míněná předmětnost jako taková od předmětnosti skutečné	130
γ) Postoj vědce; míněné jako takové předmětem jeho kritiky poznání	131
§ 45. Soud ve smyslu apofantické logiky	133
§ 46. Pravda a nepravdivost jako výsledek kritiky. Dvojí smysl pravdy a evidence	134
5. kapitola. <i>Apofantika jako nauka o smyslu a jako pravdivostní logika</i>	
§ 47. Z orientace tradiční logiky na kritický postoj vědy vyplývá její apofantická orientace	137
§ 48. Soudy jako pouhé míněné předmětnosti přísluší k regionu smyslu. Fenomenologická charakteristika zaměření na smysly	138
§ 49. Dvojí smysl soudu (věty)	140
§ 50. Rozšíření pojmu smysl na celou pozicionální sféru a rozšíření formální logiky o formální axiologii a praktiku	141
§ 51. Čistá konsekvenční logika jako čistá nauka o smyslu. Členění na konsekvenční logiku a logiku pravdivosti platí i pro nauku o multiplicitě jako nejvyšší stupeň logiky	143

§ 52. „Mathesis pura“ ve vlastním smyslu logická a mimologická „ <i>mathesis pura</i> “. „Matematika matematiků“	144
§ 53. Osvětlení na příkladu eukleidovské multiplicity	146
§ 54. Závěrečné stanovení poměru mezi formální logikou a formální ontologií	148
a) Položení otázky	148
b) Korelativní dvojí smysl formální logiky	149
c) Idea formální ontologie oddělitelná od ideje teorie vědy	152

DRUHÝ ODDÍL

OD FORMÁLNÍ LOGIKY K LOGICE TRANSCENDENTÁLNÍ

1. kapitola. *Psychologismus a transcendentální založení logiky*

§ 55. Otázka, jestli s rozvojem logiky jakožto logiky objektivně-formální je už učiněno zadost ideji i jenom formální teorie vědy	157
§ 56. Výtka psychologismu namířená proti každému subjektivně zaměřenému zkoumání logických útvarů	158
§ 57. Logický psychologismus a logický idealismus	161
a) Motivy pro tento psychologismus	161
b) Idealita logických útvarů jakožto ireálné vystupování v logicko-psychické sféře	162
§ 58. Evidence ideálních předmětů je analogická k evidenci předmětů individuálních	163
§ 59. Obecná charakteristika evidence jakožto samodání	164
§ 60. Základní zákonitost intencionality a univerzální funkce evidence	166
§ 61. Funkční role evidence u všech, ať již reálných, nebo ireálných předmětů jakožto syntetických jednot	169
§ 62. Idealita všech druhů předmětností oproti konstituujícímu vědomí. Mylný pozitivistický výklad přírody jako jistý druh psychologismu	171
§ 63. Původně vytvářející aktivita jakožto samodání logických útvarů a smysl řeči o jejich vytváření	173

§ 64. Přednost bytí reálných předmětů před ireálnými předměty	174
§ 65. Obecnější pojem psychologismu	175
§ 66. Psychologistický idealismus a idealismus fenomenologický. Analytická a transcendentální kritika poznání	175
§ 67. Výtka psychologismu jakožto nepochopení nutné logické funkce transcendentální kritiky poznání	177
§ 68. Výhled na další úkoly	179
2. kapitola. <i>Výchozí otázky transcendentálnělogické problematiky: problémy týkající se základních pojmů</i>	
§ 69. Logické útvary jsou dány v přímé evidenci. Úloha reflexivního tematizování této evidence	181
§ 70. Smysl požadovaných vyjasnění jako konstitutivního zkoumání původu	182
a) Posuny intencionálních zacílení a ekvivokace	182
b) Ujasnění rozlišovaných základních pojmů logických disciplín jako odhalení skryté subjektivní metody utváření těchto pojmů a jako její kritika	183
§ 71. Problémy základů věd a konstitutivní zkoumání původu. Logika povolána k vůdčí roli	185
§ 72. Subjektivní struktury jako apriori, jež je korelativní k apriori objektivnímu. Přejít k novému stupni kritiky	186
3. kapitola. <i>Idealizující předpoklady logiky a jejich konstitutivní kritika</i>	
§ 73. Idealizující předpoklady matematické analytiky jako témata konstitutivní kritiky. Ideální identita soudových útvarů jako konstitutivní problém	189
§ 74. Ideality mající formu „a tak dále“, ideality konstruktivních nekonečností a jejich subjektivní korelát	193
§ 75. Analytický zákon sporu a jeho subjektivní obrat	193
§ 76. Přejít k subjektivní problematice pravdivostní logiky	195

§ 77. Idealizující předpoklady obsažené ve větě o sporu a o vyloučeném třetím	197
§ 78. Obrat zákonů „modus ponens a tollens“ v subjektivní zákony evidence	199
§ 79. Předpoklady pravdivosti a nepravdivosti o sobě a předpoklad rozhodnutelnosti všech soudů	200
§ 80. Evidence předpokladu pravdivosti a úkol její kritiky	201
§ 81. Formulace dalších problémů	204
4. kapitola. <i>Zpětné převedení kritiky evidence logických principů na kritiku evidence zkušenosti</i>	
§ 82. Redukce soudů na poslední soudy. Původní kategoriální obměny něčeho a původní substrát individuum	206
§ 83. Paralelní redukce pravd. Zpětné vztažení všech pravd na svět individuí	208
§ 84. Stupňový sled evidencí; evidence zkušenosti je evidencí o sobě první. Pregnantní pojem zkušenosti	209
§ 85. Pravé úkoly takzvané teorie soudů. Geneze smyslů soudů jako vodítka k vyhledání stupňového uspořádání evidencí	210
§ 86. Evidence předpredikativní zkušenosti jakožto o sobě první téma transcendentální teorie soudů. Zkušenostní soud jakožto soud původu	212
§ 87. Přejít k evidencím vyššího stupně. Otázka relevance jader pro evidenci věcně obsažných a formálních obecností	215
§ 88. Implikovaný předpoklad analytického zákona sporu: každý soud se dá přivést k evidenci zřetelnosti	217
§ 89. Možnost evidence zřetelnosti	218
a) Smysl jako soud a jako „soudový obsah“. Ideální existence soudu předpokládá ideální existenci obsahu soudu	218
b) Ideální existence soudového obsahu je vázána na podmínky jednoty možné zkušenosti	220
§ 90. Aplikace na principy pravdivostní logiky: ty platí jen pro obsahově smysluplné soudy	221
§ 91. Přejít k novým otázkám	222

5. kapitola. <i>Subjektivní zdůvodnění logiky jako transcendentálněfilosofický problém</i>	
§ 92. Ujasnění smyslu pozitivní logiky	224
a) Vztaženost historické logiky na reálný svět	224
b) Naivní předpoklad světa zařazuje logiku mezi pozitivní vědy	226
§ 93. Nedostatečnost pokusů kritiky zkušenosti od doby Descarta	227
a) Naivní předpoklad platnosti objektivní logiky	227
b) Nepostižení pravého transcendentálního smyslu karteziánské redukce na ego	228
c) Založení logiky vede k univerzálnímu problému transcendentální fenomenologie	230
6. kapitola. <i>Transcendentální fenomenologie a intencionální psychologie. Problém transcendentálního psychologismu</i>	
§ 94. Veškeré jsoucí konstituováno v subjektivitě vědomí	232
§ 95. Nutnost vycházet z každému vlastní subjektivity	235
§ 96. Transcendentální problematika intersubjektivní a intersubjektivního světa	237
a) Intersubjektivita a svět čisté zkušenosti	237
b) Zdání transcendentálního solipsismu	240
c) Problémy objektivního světa jakožto problémy vyššího stupně	241
d) Závěrečná úvaha	242
§ 97. Metoda odhalování konstituce vykonávané vědomím ve svém univerzálním filosofickém významu	243
§ 98. Konstitutivní zkoumání jako apriorní	244
§ 99. Psychologická a transcendentální subjektivita. Problém transcendentálního psychologismu	248
§ 100. Historicko-kritické poznámky k vývoji transcendentální filosofie a obzvláště k transcendentální problematice formální logiky	252

7. kapitola. <i>Objektivní logika a fenomenologie rozumu</i>	
§ 101. Subjektivní založení logiky jako transcendentální fenomenologie rozumu	262
§ 102. Vztaženost tradiční logiky ke světu a otázka po povaze „poslední“ logiky normující její transcendentální ujasnění samo	263
§ 103. Absolutní založení poznání je možné pouze v univerzální vědě o transcendentální subjektivitě jakožto jediném absolutně jsoucím	266
§ 104. Transcendentální fenomenologie jako sebevýklad transcendentální subjektivity	267
§ 105. Přípravy pro závěr transcendentální kritiky logiky. Obvyklé teorie evidence zaváděny na chybnou cestu předpokladem absolutní pravdy	271
§ 106. Další poznámky ke kritice předpokladu absolutní pravdy a dogmatických teorií evidence	273
§ 107. Náčrt transcendentální teorie evidence jakožto intencionálního výkonu	275
a) Evidence vnější (smyslové) zkušenosti	275
b) Evidence „vnitřní zkušenosti“	277
c) Hyletická data a intencionální funkce. Evidence imanentních časových dat.	278
d) Evidence jako apriorní strukturní forma vědomí	281
ZÁVĚREČNÉ SLOVO	283

Příloha I

SYNTAKTICKÉ FORMY A SYNTAKTICKÉ LÁTKY, JÁDROVÉ FORMY A JÁDROVÉ LÁTKY

§ 1. Členění predikativních soudů	287
§ 2. Věcná vztaženost v soudech	289
§ 3. Čisté formy a látky	290
§ 4. Nižší a vyšší formy. Jejich vzájemný vztah smyslu	291